

Przykład Cross compliance w praktyce

**Analiza chowu i hodowli w stadzie bydła mięsnego
GSNB Radomierz**

Dr hab. Maciej Adamski

**Ekstensywny system utrzymania
bydła mięsnego na TUZ to jedyna
droga rokująca jakąkolwiek
opłacalność w obecnej sytuacji
naszego rolnictwa.**

GSNB RADOMIERZ

- **SP - 110 krów rasy charolaise (75-100%),**
- **4 buhaje czystej krwi.**
- **Przy cielności 90% - 95%**
- **Brakowaniu cieląt 5%**
- **Roczne brakowanie krów na poziomie 8%.**
- **25% krów powyżej 10 lat**

**W hodowli bydła mięsnego bardzo
ważne jest zachowanie stałego
ok. 365-dniowego OMW
aby doprowadzić do skumulowanych
wycieleń.**

Optymalne wartości parametrów rozrodu przy maksymalizacji efektu ekonomicznego:

- 1. Odpowiednie przygotowanie SP do sezonu rozplodu.**
- 2. Zapewnienie właściwej bazy paszowej.**
- 3. Zagwarantowanie odpowiednich warunków zoohigienicznych pomieszczeń.**
- 4. Dostosowanie biotechniki rozrodu do kondycji stada.**
- 5. Embriotransfer u bydła mięsnego nie ma ekonomicznej racji bytu.**

Wpływ czynników środowiskowych na jakość porodów:

- **opieka nad stadem**
- **stan pomieszczeń inwentarskich,**
- **baza paszowa- pastwisko,**
- **sezon kryć i wycieleń.**

Podczas wypasu pewna ilość krów (około 25 sztuk) wyciela się bezpośrednio na pastwisku, bez komplikacji.

- Na pastwiskach przy wypasie rotacyjnym - około 200 sztuk bydła.
- Z krowami przez cały okres pastwiskowy przebywają 4 buhaje (dokrycie).
- Pastwiska podzielono na 14 kwater (od 5 do 10 ha).
- Jedna kwatera wystarcza na 3-5 dni.
- Łąki po zebraniu 2 pokosów sianokiszonki i siana, służą jako dodatkowe kwatery.

- **Niedobory mineralne uzupełniane są lizawkami solnymi (na początku wypasu dodatkowo w Sn)**
- **Woda na pastwisku pochodzi ze strumienia, natomiast na łąki wodę dowozi się beczką o pojemności 8000 tys. litrów.**

- **Po okresie pastwiskowym odsadki o masie 150-250 kg, są sprzedawane.**
- **Pozostawia się na remont stada około 15 młodych jałówek, które w wieku ok. 24-25 miesięcy zostaną zainseminowane i wprowadzone do SP .**

Produkcja w oparciu o stado bydła mięsnego z wykorzystaniem pastwisk górskich, zgodnie z wymogami rolnictwa ekologicznego.

Rodzaj porodu

wg skali trudności

- Siłami natury 42%
- Lekkie porody 26%
- Ciężkie porody 32%
- Interwencja weterynarza 0%
- Martwo urodzone 0%

Rozkład poziomu witalności cieląt po porodzie

Wg Skali Mulinga 0-8 pkt

- **Żywotne 65% (7-8pkt)**
- **Zagrożone 35% (4-6pkt)**
- **Słabo żywotne 0% (0-3pkt)**

Założenia metodyczne
do “ekologicznego” lub “zintegrowanego”
użytkowania pastwisk (k-kośne, p-pastwiskowe)

Kwaterna	Nawożenie kg/ha	Kwalifikacja kwatery	Użytko- wanie
1	bez nawożenia	EKOLOGICZNA	k + p
2	PK (P-80 kg/ha; K- 80 kg/ha)	ZINTEGROWANA	k + p
3	PK + 90 kg N	ZINTEGROWANA	k + p
4	PK + 180 kg N	ZINTEGROWANA	k + p

Rodzaj pastwiska	Plon z pastwiska kg sm/ha	Obsada Pastwiska / ha krowa+ciele	Produkcja sm przy 150 dniach pastwiska
Ekologiczne	2800	1+1	10kg sm/dz +1,3t sm siana
Nawożenie Zintegrowane (PK) 80kg+80 kg/ha	3500	1,3+1	10kg sm/dz 1,6t sm siana
Nawożenie Zintegrowane (PK+90kgN/ha)	5900	2,8+1	10kg sm/dz +1,7t sm siana
Nawożenie Zintegrowane (PK+180kgN/ha)	7000	2,8+1	10kg sm/dz +2,8t sm siana

**Nawożenie dobrze zadarnionych
użytków zielonych, dla potrzeb
wypasów bydła mięsnego,
na poziomie nawożenia
zintegrowanego z naturalnym
środowiskiem nie grozi
zanieczyszczeniu środowiska
glebowego i wody.**

- ***Problem zanieczyszczenia wód*** wypływających z terenów zadarnionych praktycznie nie istnieje.
- **Trawy należą do tych roślin,** które azot wykorzystują prawie w całości w krótkim czasie po wysiewie nawozów.

